

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Західноукраїнського
національного університету

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія

ВИТЯГ

із протоколу засідання фахового семінару
кафедри психології та соціальної роботи
Західноукраїнського національного університету
від 16 червня 2025 р., протокол № 16

ПРИСУТНІ:

завідувач кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Гірняк А.Н.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Фурман А.В.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Шандрук С.К.** (онлайн), професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Фурман О.Є.**, професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Буняк**

Н.А., професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор **Хазратова Н.В.** (онлайн), професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор педагогічних наук, професор **Парфанович І.І.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Бригадир М.Б.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Гірняк Г.С.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Надвинична Т.Л.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук **Ятищук А.А.** (онлайн), старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук **Притула О.А.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Мудрак М.А.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Бугерко Я.М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат філологічних наук, доцент **Задорожна О.М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат філософських наук **Рудакевич О.М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Шафранський В.В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Кричківська О.В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Ященко Е.М.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи **Підгурська М.В.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат соціологічних наук **Біскуп В.С.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук, доцент **Крупник З.І.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат юридичних наук **Романадзе Л.Д.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат юридичних наук, доцент **Яремко О.М.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук **Пришляк В.І.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат економічних наук, доцент **Миколук С.М.**, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент **Сеник А.М.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Грішин Е.О.**, старший викладач кафедри психології та соціальної

роботи, доктор філософії **Липка А.О.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Демків В.Г.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, доктор філософії **Суходоля Ю.О.**, викладач кафедри психології та соціальної роботи **Дикий Я.О.**, викладач кафедри психології та соціальної роботи **Лазарук А.Ф.**, викладач кафедри психології та соціальної роботи **Івахів Ю.І.**, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи **Крижановська А.В.**, старший лаборант **Москаль Г.Я.**

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення кваліфікаційної роботи Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія щодо її рекомендації до захисту.

СЛУХАЛИ:

Доповідь дисертантки Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Колісник Марина Ігорівна зробила доповідь про основні положення кваліфікаційної роботи, наукову новизну та найбільш вагомі теоретичні і практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

До дисертантки учасниками засідання були поставлені такі запитання:

Професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор Фурман А.В.

1. Які науково-методологічні підходи були застосовані задля обґрунтування концептуальних положень, викладених у дисертації?
2. Наведіть авторське визначення поняття «дивергентне мислення».

Професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор Буняк Н.А.

1. У чому сутність програми розвитку властивостей дивергентного мислення майбутніх психологів?
2. Яким чином можна застосувати у психологічній практиці узагальнені результати кваліфікаційного дослідження?

Професор кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор Фурман О.Є.

1. Деталізуйте специфіку професійно важливих якостей психолога.
2. Охарактеризуйте співвідношення дивергентного мислення та особливостей розвитку комунікативності.

Старший викладач кафедри психології та соціальної роботи, кандидат психологічних наук Притула О.А.

1. Чому саме рівень розвитку дивергентного мислення є важливим для фахівців-професіоналів у сфері психології?
2. Наведіть виокремлені у дисертації предиктори академічної успішності здобувачів-психологів.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, доктор психологічних наук, професор Гірняк А.Н.

1. Охарактеризуйте ваше розуміння симптомокомплексу «образність - фантастичність - іррелевантність - інтуїтивність» та їх роль в системі професійних творчих здібностей.
2. Наскільки спостерігається узгодженість між сформованістю професійної ідентичності майбутнього психолога та рівнем розвитку його дивергентного мислення?

На усі поставлені запитання здобувачем було надано вичерпну відповідь.

ВИСТУПИЛИ:

Доктор психологічних наук, професор Шандрук Сергій Костянтинович (науковий керівник) зазначив, що здобувачкою Колісник Мариною Ігорівною повністю виконано освітньо-наукову програму за ступенем доктора філософії зі спеціальності 053 Психологія, що підтверджено академічною довідкою аспірантури.

Кваліфікаційна наукова праця Колісник Марини Ігорівни є комплексним науковим дослідженням особливостей застосування психологічних знань у системі професійного становлення здобувачів вищої освіти та розвитку дивергентного мислення психологів-професіоналів, а відтак забезпечення системи психосоціальних умов для формування професійно важливих якостей майбутніх психологів.

Особливо важливим є розвиток дивергентного мислення креативності для фахівців соціономічного профілю, зокрема психологів, які будуть задіяні у сфері «людина-людина» та потребуватимуть у своїй фаховій діяльності здатності до підтримки всіх типів міжособистісних стосунків та розв'язання психологічних проблем, дотичних до потреби оперативно знаходити й ефективно застосовувати нешаблонні, нестандартні, оригінальні й творчі шляхи, варіанти розв'язання ситуацій міжособистісної взаємодії та взаємодії між особистістю та соціумом.

Отож, вищевикладені соціальні виклики та невирішені наукові проблеми й зумовили актуальність вибору теми кваліфікаційної роботи «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів».

Ознайомлення зі змістом дисертації дає змогу констатувати належний рівень наукової та практичної обґрунтованості досліджуваних питань й достовірності наукових положень. Вони базуються на використанні науково обґрунтованих методологічних підходів, зокрема із застосуванням критичного та порівняльного аналізів виокремлено переваги та недоліки сучасних концепцій і наукових підходів до пізнання феноменів дивергентного мислення та професійно важливих якостей.

Для обробки емпіричних показників експериментального дослідження застосовувалися методи математичної статистики задля встановлення зв'язків між рівнем розвитку дивергентного мислення та сформованістю професійно важливих якостей майбутніх фахівців психологічного профілю.

Інформаційною базою дослідження стали нормативно-правові акти, матеріали освітньої та психологічної практики, наукові публікації (монографії, дисертації, збірки науково-практичних конференцій тощо) з досліджуваної проблематики та суміжних напрямків.

Обсяг опрацьованої літератури, застосовані системний підхід до дослідження, методи наукового пізнання уможливили вирішення окреслених завдань та отримання верифікованих авторських пропозицій.

Новизна основних наукових положень, висновків і рекомендацій.

Представлена дисертаційна робота містить низку наукових положень, що мають важливе науково-теоретичне значення і практичну спрямованість.

Зокрема, виокремлено місце дивергентного мислення у структурі професійно важливих якостей майбутніх фахівців психологічного профілю.

У результаті теоретичного аналізу було показано, що дивергентне мислення визначається як особливий різновид мислення, спрямованого на швидке генерування великої кількості інноваційних підходів та оригінальних варіантів розв'язання проблеми і такого, що характеризується властивостями швидкості, альтернативності, гнучкості, оригінальності, точності, іррелевантності, фантастичності, інтуїтивності, релятивності, цілісності, рефлексивності, інноваційності, критичності, інверсивності, дискретності, активності та образності, а також толерантності до невизначеності і допитливості суб'єкта такого мислення. Здатність до дивергентного мислення визначається як професійно важлива якість майбутнього психолога, яка уможливорює оволодіння ним творчим рівнем професійного мислення та сприяє формуванню у нього професійної ідентичності.

Авторкою вперше операціоналізовано низку властивостей дивергентного мислення та показано його структуру у майбутніх психологів; визначено динаміку розвитку дивергентного мислення здобувачів-психологів із різною

академічною успішністю у процесі навчання у вищій школі; розширено уявлення про дивергентне мислення як предиктор позитивної та активної професійної ідентичності та академічної успішності майбутніх психологів, можливості психологічного супроводу творчої навчально-професійної діяльності із урахуванням методів сприяння дивергентному мисленню, професіогенез психолога через виявлення динаміки розвитку властивостей дивергентного мислення; професійну ідентичність психолога, сформованість якої залежить від рівня розвитку дивергентного мислення; дістала подальшого розвитку система знань про психологічні засоби розвитку творчого професійного мислення та професійно важливих якостей майбутнього психолога.

Основні положення та висновки, сформульовані у результаті дослідження, відображено в 9 наукових публікаціях, зокрема 4 статтях у наукових фахових виданнях і 5 тезах доповідей, представлених на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Аналіз опублікованих здобувачем наукових статей і тез доповідей на науково-практичних конференціях дає змогу констатувати належну повноту викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, в опублікованих наукових працях.

Структура, обсяги та зміст публікацій відповідають встановленим вимогам МОН України.

Отже, дисертація Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» є завершеним і самостійним дослідженням, яке охоплює результати, що мають доволі значне теоретичне та практичне значення. Основні положення роботи висвітлені в опублікованих працях авторки.

За формальними ознаками та якісними параметрами кваліфікаційна робота Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» відповідає вимогам, що висуваються до наукових досліджень для здобуття ступеня доктора філософії, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора

філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Фурман А.В. (рецензент), який виокремив позитивні сторони кваліфікаційної роботи Колісник Марини Ігорівни.

У роботі доведено, що властивості дивергентного мислення виступають предикторами професійної ідентичності та успішності у навчанні здобувачів-психологів. Найбільш впливовою детермінантою позитивної та активної професійної ідентичності майбутніх психологів виявилась оригінальність, а толерантність до невизначеності та інноваційність стоять на заваді розвитку негативної та пасивної професійної ідентичності психолога. Предикторами академічної успішності здобувачів-психологів виявились образна адаптивна гнучкість, інноваційність, дискретність, швидкість, релятивність, системність і критичність.

Отже, кваліфікаційна робота Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії (PhD). Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що є всі підстави рекомендувати кваліфікаційну роботу до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія.

Доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Буняк Н.А. (рецензент), яка зазначила, що представлена до рецензування кваліфікаційна робота відзначається значним евристичним потенціалом, що виявляється у розкритті низки психологічних корелят, типологічних

особливостей і психологічних предикторів дивергентного мислення та професійно важливих якостей майбутніх психологів.

Представлена у дослідженні програма розвитку властивостей дивергентного мислення майбутніх психологів була організована у вигляді тренінгу, кожне заняття якого було присвячено розвитку окремої властивості дивергентного мислення методами сприяння творчого мислення, де основним контентом виступили практичні завдання професійної діяльності психолога. Упроваджений тренінг спричинив зростання усіх властивостей дивергентного мислення здобувачів-психологів, серед яких найбільшими зрушеннями відзначились показники альтернативності, симптомокомплексу «образність-фантастичність-іррелевантність», семантичної гнучкості, толерантності до невизначеності.

Якісні характеристики кваліфікаційної роботи Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» вказують на її відповідність спеціальності 053 Психологія, вимогам Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії (PhD). Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що є всі підстави рекомендувати кваліфікаційну роботу Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія.

Доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Гірняк А.Н. (рецензент), який зазначив, що тематика, зміст, завдання, теоретична та практична значущість кваліфікаційної роботи Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» презентують якісно новий підхід щодо формування дивергентного мислення та професійно важливих якостей як

у теоретичному аспекті, так і в прикладному. Причому, на основі психодіагностичного дослідження розроблено та перевірено ефективність програми формування розвитку дивергентного мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів.

Подана робота за своїм науковим рівнем, одержаними результатами дослідження та пропозиціями відповідає вимогам, що ставляться до наукових робіт такого рівня, та дозволяє рекомендувати її до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді.

Отже, кваліфікаційна робота Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії (PhD). Враховуючи вищенаведене, вважаємо, що є всі підстави рекомендувати кваліфікаційну роботу до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія.

Кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету Притула О.А. (рецензент) у своєму виступі акцентувала увагу на актуальності обраної Колісник Мариною Ігорівною теми кваліфікаційної роботи, високому науковому рівні зроблених авторкою пропозицій, належній апробації результатів дослідження, які відповідають основним положенням дисертації. Рецензентка зазначила, що задля дослідження дібрано як теоретичні напрацювання сучасної психологічної науки, так і значна емпірична база, що дозволило сформувати теоретико-концептуальний базис дослідження.

Кваліфікаційна робота Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» є завершеним самостійним науковим дослідженням, і це дає підстави зробити висновок, що авторка реалізувала поставлені завдання. Представлена кваліфікаційна робота за своїм науковим рівнем, одержаними

результатами дослідження та пропозиціями відповідає вимогам, що ставляться до наукових робіт такого рівня, що дозволяє рекомендувати її до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді Західноукраїнського національного університету за спеціальністю 053 Психологія.

В обговоренні кваліфікаційної роботи також взяли участь: д.психол.н., професор **Хазратова Н.В.**, к.психол.н., доцент **Бригадир М.Б.**, к.психол.н., доцент **Бугерко Я.М.**, доктор філософії **Грішин Е.О.**, доктор філософії **Суходоля Ю.С.**

У своїх виступах члени фахового семінару кафедри зазначили, що кваліфікаційна робота Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» виконана на актуальну тему. Дисертація відзначається належним рівнем наукової новизни, висновки та пропозиції є науково обґрунтованими. Наукові досягнення здобувача опубліковані у фахових виданнях та апробовані на науково-практичних конференціях.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертації.

2. Пропонувати Вченій раді Західноукраїнського національного університету затвердити висновок фахового семінару та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертаційної роботи Колісник Марини Ігорівни.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Колісник Марини Ігорівни, поданої на здобуття ступеня доктора філософії на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Сучасна вища освіта вимагає цілеспрямованого формування у здобувачів творчих здатностей у розв'язанні практичних завдань у професійній діяльності. Зростання ролі інформатизації, самостійної проєктної роботи, мобільності, командної роботи здобувачів вищої освіти актуалізує проблему розвитку у них інноваційності та актуалізації їх творчого потенціалу. Ключову роль у реалізації творчої активності майбутніх фахівців відіграє високий рівень розвитку дивергентного мислення.

Розвиток творчого дивергентного професійного мислення у здобувачів потребує істотних трансформацій в організації навчально-професійної діяльності та її психолого-педагогічного супроводу, спрямованих на формування творчого нестандартного мислення, креативності, професійної компетентності і творчої активності. Особливо це стосується професійних творчих здібностей саме майбутніх психологів, оскільки у своїй практичній діяльності вони мають розв'язувати надскладні як особистісно-психологічні, так і соціально-значущі проблеми.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету на тему: «Психосоціальне деталювання суспільних та особистісних подій як технологія мислевчинання» (номер державної реєстрації 0123U104568).

Тему кваліфікаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

Мета роботи – визначити структуру, особливості прояву та впливу дивергентного мислення як професійно важливої якості у професіогенезі майбутніх психологів.

Відповідно до поставленої мети були визначені наступні завдання дослідження:

- 1) на теоретичному рівні виокремити проблему розвитку дивергентного мислення як професійно важливої якості психолога;
- 2) виявити структуру властивостей дивергентного мислення у майбутніх психологів;
- 3) визначити рівень розвитку дивергентного мислення у майбутніх психологів протягом навчання у ЗВО із різною академічною успішністю та у порівнянні із працюючими психологами;
- 4) виявити зв'язок властивостей дивергентного мислення із професійно важливими якостями майбутніх психологів;
- 5) визначити рівень сформованості професійної ідентичності майбутніх психологів в залежності від рівня розвитку дивергентного мислення;
- 6) визначити значущість впливу дивергентного мислення на якості професійної ідентичності та академічну успішність здобувачів-психологів;
- 7) розробити систему засобів розвитку дивергентного мислення майбутніх психологів.

Об'єкт дослідження – професійно важливі якості фахівця-психолога.

Предмет дослідження – структура і особливості прояву властивостей дивергентного мислення як професійно важливої якості майбутніх психологів.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна

Наукова новизна полягає в тому, що:

вперше:

- операціоналізовано низку властивостей дивергентного мислення та показано його структуру у майбутніх психологів;

- визначено динаміку розвитку дивергентного мислення здобувачів-психологів із різною академічною успішністю у процесі навчання у вищій школі;

розширено уявлення про:

- дивергентне мислення як предиктор позитивної та активної професійної ідентичності та академічної успішності майбутніх психологів;

- можливості психологічного супроводу творчої навчально-професійної діяльності із урахуванням методів сприяння дивергентному мисленню;

- професіогенез психолога через виявлення динаміки розвитку властивостей дивергентного мислення;

- професійну ідентичність психолога, сформованість якої залежить від рівня розвитку дивергентного мислення;

дістала подальшого розвитку:

- система знань про психологічні засоби розвитку творчого професійного мислення та професійно важливих якостей майбутнього психолога.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Кваліфікаційна робота Колісник Марини Ігорівни має чітку логічно побудовану структуру, що відповідає вимогам до характеру та змісту наукових праць. Якісний аналіз змісту дисертації підтверджує те, що наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані, є теоретично обґрунтованими та достовірними.

Достовірність результатів дослідження забезпечується тим, що вони отримані авторкою у процесі використання концептуальних положень діяльнісного, системного, структурно-функціонального та ресурсного підходів, філософських, загальнонаукових і спеціальнонаукових методів пізнання.

Практичне значення роботи

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що отримані результати можуть бути використані практичними психологами ЗВО, керівництвом та викладачами ЗВО для створення умов ефективного розвитку творчого мислення майбутніх психологів з урахуванням виявлених закономірностей структури, динаміки та детермінації дивергентного мислення у процесі навчально-професійної діяльності.

Матеріали дослідження та його результати можуть бути використані у викладанні дисциплін «Інноваційні технології у психології», «Тренінг особистісного та професійного зростання», «Психологія спілкування та тренінг комунікативної компетентності», «Психологія творчих здібностей», «Психологія професійної креативності», «Психологія вікового розвитку» та ін.

Результати, отримані у ході дослідження, та система психологічних завдань програми розвитку дивергентного мислення у системі формування професійно важливих якостей студентів-психологів впроваджено в освітній процес Західноукраїнського національного університету (довідка № 126-29/1101 від 14.05.2025 року), Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут (довідка №324 від 02 червня 2025 року) та Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН України (довідка № 49 від 04 червня 2025 року).

***Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та
особистий внесок у них автора***

Основні положення дисертаційної роботи викладені у 9 наукових працях, з яких: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 5 праць апробаційного характеру.

Статті у фахових наукових видання з психології

1. Антошків А., Колісник М. Комунікативна креативність особистості: психологічний зміст та детермінанти розвитку. *Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Психологія»*. Харків: ХНПУ. 2021. Вип. 65. С. 8-24. (0,6 д.а. / 0,3 д. а. авторський внесок: визначено, що структурними компонентами комунікативної креативності є: швидкість у продукуванні комунікативного реагування (спонтанна вербальна кмітливість, гнучкість у зміні тактик комунікативного реагування та оригінальність у створенні та розв'язанні нестандартних комунікативних ситуацій). DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2021.65.01>.

2. Шафранський В., Колісник М. Тренінг розвитку невербальної креативності. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Психологія»*. Харків: ХНПУ. 2022. № 66. С. 376-388. (0,5 д.а. / 0,25 д. а. авторський внесок: здійснено методологічне обґрунтування авторського тренінгу розвитку невербальної креативності для майбутніх фахівців). DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2022.66.26>.

3. Колісник М., Шишов В. Комунікативна креативність у системі професійно важливих якостей особистості соціономіста. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Психологія»*. Харків: ХНПУ. 2023. № 67. С. 63-73. (0,5 д.а. / 0,25 д. а. авторський внесок: виявлено особливості комунікативної креативності як професійно важливої якості фахівців психологічного профілю).

DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2022.67.04>.

4. Богдан Ж., Колісник М. Комунікативні гнучкі навички фахівця соціономічного профілю. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Психологія»*. Харків: ХНПУ. 2024. № 70. С. 66-78. (0,5 д.а. / 0,25 д. а. авторський внесок: виявлено перевагу більшості комунікативних гнучких навичок у майбутніх психологів у порівнянні із майбутніми економістами, менеджерами, журналістами, соціальними працівниками та медичними сестрами).

DOI: <https://doi.org/10.34142/23129387.2024.70.05>.

Публікації апробаційного характеру

5. Колісник М.І. Соціально-психологічні основи спілкування у соціальній роботі. *Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 25 листопада 2021 р.* Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С. 264-267. Режим доступу : <http://dep.wunu.edu.ua/?p=544>.

6. Меднікова Г.І., Колісник М.І. Структура ціннісних орієнтацій студентів із різною вираженістю екзистенціальних життєвих смислів. *Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 02-03 червня 2022 р.* С. 206-208 (0,16 д.а. / 0,08 д. а. авторський внесок: визначено специфіку структури ціннісної сфери особистості студентів із різною вираженістю екзистенціальних життєвих смислів).

Режим доступу : <http://naukskf.wunu.edu.ua/index.php/npskf/issue/view/3/5>.

7. Колісник М.І. Особливості навчання студентів з порушеннями інтелектуального розвитку в умовах карантинних обмежень. *Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кам'янець-Подільський, 24-25 листопада 2022 року.* С. 199-201. Режим доступу : <https://kpdi.edu.ua/wp->

content/uploads/2023/01/Materialy-VI-Mizhnarodnoyi-naukovo-praktychnoyi-konferentsiyi.pdf.

8. Колісник М.І. Комунікативна креативність особистості. *Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кам'янець-Подільський, 19-20 травня 2023 року.* С. 240-242. <https://kpdi.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/Zbirnyk-VII-Mizhnarodnoyi-naukovo-praktychnoyi-konferentsiyi.pdf>.

9. Колісник М.І. Психологічні аспекти інклюзивного навчання. *Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кам'янець-Подільський, 21-22 травня 2024 року.* С. 264-266. Режим доступу : <https://kpdi.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/Materialy-VIII-Mizhnarodnoyi-naukovo-praktychnoyi-konferentsiyi.pdf>.

Текст кваліфікаційної роботи пройшов перевірку на наявність текстових запозичень за допомогою Інтернет-сервісу Turnitin Similarity. За результатами перевірки виявлено відсутність текстових запозичень без належного посилання на джерело та встановлено, що кваліфікаційна робота Колісник Марини Ігорівни на тему: «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» відповідає принципам академічної доброчесності.

Апробація матеріалів дисертації

Основні положення та результати дисертації обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських конференціях: II Міжнародна науково-практична конференція «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» (м. Тернопіль, 25 листопада 2021 року), Міжнародна науково-практична конференція «Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи» (м. Тернопіль, 02-

03 червня 2022 р.), VI Міжнародна науково-практична конференція «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму» (м. Кам'янець-Подільський, 24-25 листопада 2022 року), VII Міжнародна науково-практична конференція «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму» (м. Кам'янець-Подільський, 19-20 травня 2023 року), VIII Міжнародна науково-практична конференція «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму» (м. Кам'янець-Подільський, 21-22 травня 2024 року).

Оцінка мови та стилю дисертації

Кваліфікаційна робота виконана українською мовою із дотриманням наукового стилю викладення змісту, характеризується цілісністю, смисловою завершеністю, логічною послідовністю розгляду питань, точністю та коректністю вживання спеціальної термінології, стислістю та об'єктивністю викладених основних матеріалів дослідження. Стель викладу наукових положень, результатів досліджень, висновків і рекомендацій є зрозумілим та доступним до його сприйняття.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення дослідження, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами від 03.05.2024 р.

№ 507) та напряму наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, структурний підрозділ рекомендує подати кваліфікаційну роботу Колісник Марини Ігорівни на тему: «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» за спеціальністю 053 Психологія до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Колісник Марини Ігорівни та повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати Вченій раді університету затвердити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

доктора психологічних наук, професора Фурмана Анатолія Васильовича, професора кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Рецензентами:

доктора психологічних наук, професора Гірняка Андрія Несторовича, завідувача кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету;

кандидатку психологічних наук Ятищук Анастасію Анатоліївну, доцентку кафедри психології та соціальної роботи Західноукраїнського національного університету.

Опонентами:

доктора психологічних наук, доцента Саврасова Миколу Володимировича, професора кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»;

кандидатку психологічних наук, доцентку Бабчук Олену Григорівну, завідувачку кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу Колісник Марини Ігорівни на тему «Дивергентне мислення у системі формування професійно важливих якостей майбутніх психологів» до захисту.

**Головуюча на засіданні,
доктор психологічних наук,
професор, професор кафедри
психології та соціальної роботи**

Оксана ФУРМАН